

KANAALZONE ALKMAAR ONTWIKKELBEELD RWZI

DE ONTWERPOPGAVEN VOOR DEELGEBIED RWZI

INHOUD

INTRODUCTIE	5
1. ZACHTE STAD, DE NIEUWE GEBIEDSIDENTITEIT VAN RWZI	7
2. RWZI AAN HET KANAAL IN 2019	9
3. DE ONTWERPOPGAVEN	10
Het programma	
De ruimtelijke opgaven	
RWZI aan het kanaal in 2030, stel dat..	
COLOFON	16

DEELGEBIED RWZI HEEFT 500 METER LENGTE KANAAL

DEELGEBIED RWZI IS 20 HECTARE GROOT

IN POTENTIE IS RWZI DE HIPSTE PLEK VAN ALKMAAR

INTRODUCTIE

RWZI wordt in de toekomst meer stad. De ruimte voor meer stad maken ligt langs het Noordhollands kanaal. Op dit moment is permanent wonen op RWZI niet mogelijk. RWZI is dan ook voor de komende 10 jaar een gebied voor de tijdelijke stad, om vervolgens te transformeren tot stad.

Het Ontwikkelbeeld gaat over het programma en de ruimtelijke opgaven voor RWZI voor de komende 10 jaar met een programmatische doorkijk naar de periode tot 2040.

Alle plannen die worden gemaakt voor de RWZI zijn een invulling van de opgaven uit dit Ontwikkelbeeld. De partners die aan de slag gaan met ontwikkelingen binnen RWZI aan het kanaal werken met dit Ontwikkelbeeld als vertrekpunt voor de plannen en de juridische procedures die nodig zijn voor de daadwerkelijke uitvoering. Dit Ontwikkelbeeld moet samen worden gelezen met het Omgevingsbeeld Kanaalzone Alkmaar.

KADER

De keuze en ambitie van Alkmaar voor stad maken aan het kanaal staat beschreven in de onderstaande documenten.

Omgevingsvisie Alkmaar 2040, Hoera we hebben een kanaal!

Omgevingsbeeld Kanaalzone Alkmaar, inspiratie en kader voor de ontwikkeling tot 2040 in één verhaal.

1. ZACHTE STAD, DE NIEUWE GEBIEDSIDENTITEIT VAN RWZI

Zachte stad, dat is de nieuwe gebiedsidentiteit voor RWZI. Met de ontwikkeling van RWZI wordt met stedenbouw, landschap en architectuur gewerkt aan de versterking van deze identiteit.

De zachte stad staat voor een moderne stad in een vertrouwd Hollands landschap van water, riet en polderbomen. Je kunt hier wonen en werken in een compacte stedelijke vorm binnen eilanden in het groen. Aan het kanaal ontmoet je elkaar. De architectuur voegt zich qua kleur en materiaal gebruik in het landschap. Er is volop ruimte voor experimentele woonvormen en nieuwe vormen van bouwen.

Alkmaar Noord is als stadsdeel in een heel korte periode gebouwd en heeft de typische eigenschappen van een groeikern. Het bestaat uit veel collectief groen met daarbinnen woonbuurten en kantoorgebouwen. Elke buurt heeft een eigen karakter. Het ontbreekt aan een strikte hiërarchie in de wegenstructuur. Het stadsdeel Alkmaar Noord is gebouwd in een polder en er is nog veel water aanwezig.

De zachte stad staat dan ook voor de bijzondere kwaliteit van deze zachte groene wereld, die ruim en lommerrijk is, een groot doorlopend landschap goed verbonden voor fietsers en voetgangers met het buitengebied en het centrum. Dit landschap is echt landschap en geen stadspark, dit geeft een uniek groen profiel aan dit deel van de stad aan het kanaal. Dit is de kracht van Noord en hier bouwen we op voort.

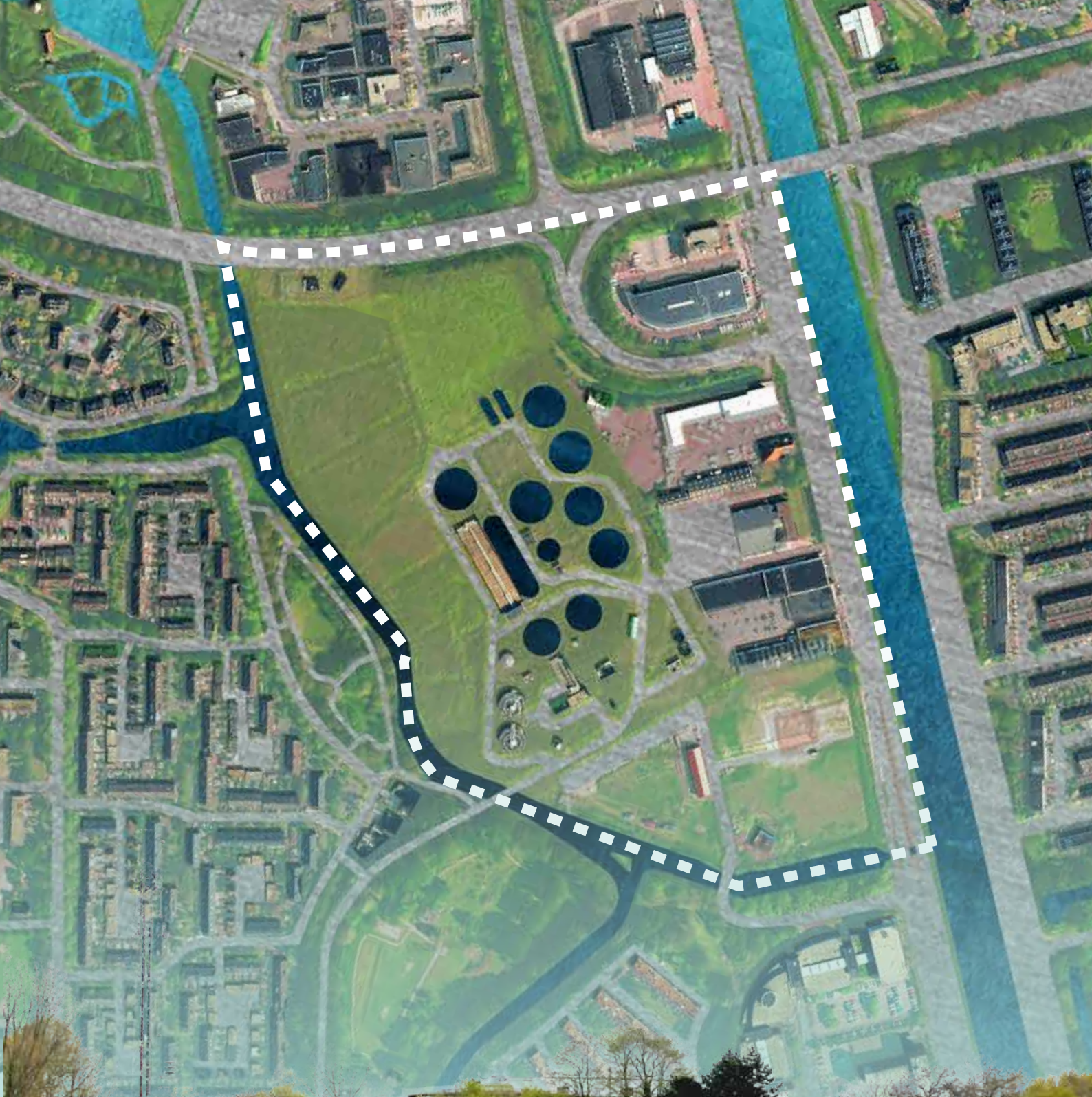
Binnen deze zachte groene wereld zijn nieuwe clusters of buurten mogelijk met een meer stedelijk karakter. Een cluster is een groep van gebouwen, die qua architectuur goed bij elkaar passen, maar verschillend zijn van functie. Wonen en werken of bijvoorbeeld sporten kan een plek krijgen binnen een cluster. Een cluster kan bijvoorbeeld uit stadswoningen bestaan in combinatie met een appartementencomplex rondom een collectieve binnentuin of vijver. Een cluster is echter nooit monofunctioneel en bestaat nooit uit één en hetzelfde type woning. Een cluster is immers onderdeel van de stad van de toekomst waar een mix van mensen en wensen past.

Ruimtelijk zijn de clusters als eilanden in het grote collectieve landschap. Soms letterlijk omringd door water, soms minder letterlijk omarmd door groen of paden.

Dit landschap met de buurtschappen is verbonden met het kanaal door nieuwe wijkcentra en publieke plekken aan de oever op hoogte van de dijk. Het collectieve landschap wordt met deze publieksfuncties en plekken verbonden met het kanaal.

De zachte stad kent dan ook geen stedelijk waterfront, het gezicht van de zachte groene stad aan het kanaal is vooral zacht en groen.

De inzet voor de RWZI-locatie (RWZ-terrein, Nuonterrein en aangrenzende bedrijvenstrook, totaal 20 ha) is om van deze plek de komende 10 jaar een laboratoriumruimte te maken voor de Stad van de toekomst. Op deze locatie kan worden geëxperimenteerd met tijdelijke programma's (o.a. voor het ontwikkelen van nieuwe kennis, die gaat over de winning van energie of het versterken van klimaat adaptieve stad). Deze keuze is ingegeven door de aanwezigheid van de RWZI, die momenteel in opdracht van het HHNK wordt gerenoveerd en naar verwachting nog 10 jaar dienst zal doen. De aanwezigheid van deze RWZI maakt woningbouw in de nabije omgeving momenteel onmogelijk. Ook is er ruimte voor bijzondere culturele programmering, die niet gelijk past in het vaste theater in de stad of om bijzondere buitenruimte vraagt, maar ook ruimte voor een start-up/pop-up werkcampus voor initiatiefnemers, die niet gelijk passen in een gevestigd milieu. De bijzondere vloeivelden als onderdeel van de rioolwaterzuivering zijn buiten gebruik. Een bijzonder ecologisch waterpark kan daar vast worden aangelegd.

2. RWZI AAN HET KANAAL IN 2019

RWZI is een locatie langs het kanaal van 20 hectare met een nog werkende rioolwaterzuiveringsinstallatie en een voormalige gasfabriek. Het terrein wordt voor een deel tijdelijk gebruikt voor experimenteel wonen.

RWZI ligt naast het stationsgebied van Alkmaar, een scholencomplex en het bijzondere stadspark De oude kwekerij met een stevig culturele programmering. Bijzondere elementen of gebouwen op de locatie zijn de gasfabriek, de silo's van de rioolzuivering, de verwilderde natuur en de vloeivelden die buiten gebruik zijn.

3. DE ONTWERPOPGEAVEN

FIETSRROUTE DOOR HET GEBIED

A hand-drawn map showing a water management area. A blue river flows from the top left towards the bottom right. The surrounding land is colored yellow. A red line with arrows indicates a bicycle route that follows the river and branches out into the fields. There are several black outlines representing buildings or structures. Two callout boxes with arrows point to specific features on the map.

VLOEIVELDEN INZETTEN VOOR
DE OPVANG VAN WATER

HET GEBIED:

VERSTERKEN GEBIEDSIDENTITEIT
ZACHTE STAD

OPENSTELLEN VOOR TIJDELIJK GEBRUIK

ZO MIN MOGELIJK HEKKEN

TIJDELIJKE GEBOUWEN ZIJN CIRCULAIR

HET PROGRAMMA

Uitgangspunt is dat de rioolwaterzuiveringsinstallatie nog 10 jaar functioneert op deze locatie. Dat maakt permanent wonen op de RWZI niet mogelijk. Er is wel volop ruimte rond de huidige gasfabriek en er ligt een mooie vaart en een prachtig park. De locatie ligt op loopafstand van het station. Dit maakt een tijdelijk werkprogramma of onderwijs op deze plek interessant. Er liggen volop kansen om dit gebied aan te wijzen als laboratorium van de Stad van de Toekomst. Er is volop ruimte voor uitvindingen in de vorm van tijdelijk programma's.

Met het oog op ontwikkeling na 10 jaar is een investering in de buitenruimte op het gebied van oppervlaktewater en groen interessant. Toevoeging van oppervlaktewater aan de vloeivelden kunnen dit tot een prachtig waterpark maken. Een mooie investering voor het moment wanneer het RWZI wel tot een woon- en werkgebied kan worden herontwikkeld.

- DOORKIJK NAAR 2040 VOOR RWZI, RWZI ALS STAD
- RWZI IS 20 HECTARE
- 20 % INFILTRATIE IN DE VORM VAN OPPERVLAKEWATER EN 10 % GROEN
- GEEFT 10 HECTARE RUIMTE VOOR BOUWONTWIKKELING
- 1.600 WONINGEN EN 56.000 M² WERKEN/ONDERWIJS EN SOCIAAL MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

DE RUIMTELIJKE OPGAVEN

Op het schaalniveau van het hele gebied

- De tijdelijke ontwikkeling van RWZI versterkt de gebiedsidentiteit Zachte stad. Dit betekent dat het collectieve landschap versterkt wordt bij elke ontwikkeling en dat de gebouwen in clusters, als eilanden in dit landschap staan. Er is geen sprake van een duidelijke hiërarchie van wegen of klassieke straten. Er is sprake van een routenetwerk tussen de eilanden. De architectuur voegt zich in het landschap en overschreeuwt deze niet.
- Het gebied zoveel als mogelijk openstellen voor tijdelijk gebruik, zo min mogelijk hekken om het terrein.
- Vloevelden inzetten voor de opvang van water, zodat een nieuw interessant waterpark ontstaat
- Fietsroute door het gebied.
- Tijdelijke gebouwen zijn circulaire gebouwen.
- In de toekomst is een publiek maatschappelijke functie denkbaar.

RWZI AAN HET KANAAL 2030, STEL DAT...

COLOFON

Kanaalzone Alkmaar

Het Ontwikkelbeeld RWZI is tot stand gekomen in het Atelier Kanaalzone onder de inhoudelijke leiding van BVR adviseurs. In het atelier is nauw samengewerkt met diverse vak-experts van de gemeente, zowel vanuit ruimtelijk ordening en verkeer als vanuit het sociaal, cultuur en economische domein. Er is advies in gewonnen bij de bureaus Goudappel Coffeng en Wareco. Tijdens het Open Atelier is het Ontwikkelbeeld RWZI besproken, getest en verrijkt door circa 300 potentiële partners voor de totale ontwikkeling van de Kanaalzone Alkmaar.

Opdrachtgever
Gemeente Alkmaar

Visualisaties, tekst en lay-out
BVR adviseurs

Alles uit dit magazine mag worden overgenomen mits de bron wordt vermeld.

Rotterdam, juni 2019

